

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Kansainvälisyysuunnitelman taustaa	4
3. Kansainvälisyysuunnitelman kytkös varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmiin	5
4. Siuntion kansainvälisyyspolun visio, tavoitteet ja vaikutukset	6
5. Kansainvälinen toiminta Siuntion kunnassa.....	9
5.1 Kansainvälisyys asenteina, uskalluksena, ymmärryksenä	9
5.2 Kotikansainvälisyys	11
5.3 Kansallinen ja seudullinen kansainvälisyys.....	13
5.4 Kansainvälinen liikkuvuus	14
6. Kansainvälisyyskasvatuksen toteutus eri ikäryhmissä	15
6.1 Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikasvatus	15
6.2 Esi- ja alkuopetuksen kieli- ja kulttuurikasvatus.....	16
6.3 Vuosiluokat 3–6: Kieli- ja kulttuurikasvatus	17
6.4 Vuosiluokat 7–9: Kieli- ja kulttuurikasvatus	18
7. Seuranta ja arviointi	20
Oheismateriaalia yksikköjen käyttöön	22
Kansainvälisyysstrategian laatimisen apuna käytetty materiaali ja liitteet	23

1. Johdanto

Siuntion kunnan kansainvälisyysstrategia, eli kansainvälisyyspolku, on laadittu Opetushallituksen hankeavustuksen turvin. Tämä strategia on syntynyt yhteistyössä kunnan varhaiskasvatuksen henkilöstön, esi- ja perusopetuksen henkilöstön sekä kunnan kansainvälisyystiimin kanssa. Myös lasten ja nuorten sekä henkilöstön mielipiteitä ja toiveita kansainvälisyystoimintaan liittyen selvitetään säännöllisesti kyselyiden ja kartoitusten avulla.

Vuonna 2024 Siuntion kunnalle myönnettiin Erasmus+ -akkreditointi, mikä on käynnistänyt systemaattisen kansainvälisyystoiminnan suunnittelun kunnan varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen yksiköissä. Akkreditointi on voimassa vuoteen 2027 asti ja se tarjoaa monia hyötyjä, kuten mahdollisuuden pitkäjänteiseen kansainväliseen yhteistyöhön ja verkostoitumiseen, henkilöstön ja oppilaiden liikkuvuuden lisäämiseen sekä uusien oppimis- ja kehittämismahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Kansainvälisyys on varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa mm. osa arvoperustaa ja aihekokonaisuuksia sekä oppiaineiden tavoitteita. Kansainvälisyyskasvatus on keskeinen osa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen laaja-alaista osaamista.

Siuntion kunnan varhaiskasvatuksen ja koulujen yhteinen kansainvälisyystiimi seuraa kansainvälisyysstrategian toteutumista, arvioi ja päivittää sitä yhteistyössä henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Strategia ohjaa koulujen kansainvälisyystoimintaa osana opetussuunnitelmaa ja toimii tiekarttana kohti entistä kansainvälisempää ja monikulttuurisempaa kuntaa, jossa jokaisella lapsella ja nuorella on yhdenvertainen mahdollisuus kasvaa globaaliksi kansalaiseksi. Siuntion kunnan varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen yksiköt ottavat tämän suunnitelman linjaukset huomioon lukuvuosittaisissa suunnitteluissaan.

2. Kansainvälisyysuunnitelman taustaa

Siuntion kunnan kansainvälisyysstrategia pohjautuu kunnan omaan kuntastrategiaan, Opetushallituksen laatusuositukseen koulujen kansainvälisyystoiminnalle, varhaiskasvatussuunnitelmaan, opetussuunnitelmaan sekä muihin kasvatusta ja opetusta täydentäviin suunnitelmiin ja strategioihin, kuten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan, kulttuurikasvatussuunnitelmaan ja kielipolkuun. Yksiköt voivat yhdistellä eri suunnitelmia keskenään tarkoituksenmukaisesti ja ottaa ne huomioon lukuvuosittaisissa suunnitelmissaan.

Siuntio on pieni, viihtyisä ja kaksikielinen kunta Länsi-Uudellamaalla, jossa asuu noin 6000 asukasta, joista noin 26 % on ruotsinkielisiä. Kunnan visio vuodelle 2040 on olla luonnonläheinen, turvallinen ja kaksikielinen metropolialueen kunta, jossa kiireettömyys ja yhteisöllisyys ovat keskiössä. Kunnan kehitys perustuu vahvaan identiteettiin ja kasvavaan yhteishenkeen.

Kansainvälisyysohjelma tukee Siuntion strategisia tavoitteita (2022–2026):

- Elinvoimainen ja kasvava kunta
- Hyvinvoivat ja onnelliset asukkaat
- Osaava ja palveleva työyhteisö
- Mahdollistava talous

Siuntiossa toimii kolme suomenkielistä ja yksi ruotsinkielinen päiväkoti, yksi suomenkielinen ja yksi ruotsinkielinen esiopetusyksikkö, yksi ruotsinkielinen alakoulu (1–6) ja yksi suomenkielinen yhtenäiskoulu (1–9). Siuntion kaksikielinen kulttuuriperintö on olennainen osa kasvatuksen ja opetuksen arkea. Arjessa näkyvä ja kuuluva suomen ja ruotsin kieli ovat merkittäviä voimavaroja ja suomen- ja ruotsinkielisiä yksiköitä rohkaistaan yhteistyöhön. Opintojen edetessä lasten ja nuorten kielitaito laajenee, ja kansainvälisyyskasvatuksen kautta he tutustuvat laajemmin eri kulttuureihin. Siuntion kunnan varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen kielipolku (kieliohjelma) antaa oppilaille mahdollisuuden opiskella englannin, suomen ja ruotsin lisäksi venäjää, viroa, saksaa ja ranskaa. Yksiköissä pyritäänkin herättämään kiinnostus vieraita kieliä kohtaan muun muassa järjestämällä erilaisia teemapäiviä ja tilaisuuksia kansainvälisyyskasvatuksen aiheista.

Varhaiskasvatuksen yksiköt ja koulut ovat osallistuneet erilaisiin kansainvälisiin hankkeisiin ja pyrkivät aktiivisesti mukaan myös tulevaisuudessa (esimerkiksi Erasmus+ -ohjelmiin).

Muutammat yksiköt ovat myös ottaneet käyttöön eTwinning-yhteistyöalustan tukemaan kansainvälisyystoimintaa, ja sen käyttöä lisätään edelleen toiminnan laajentuessa.

Henkilökunnan kouluttaminen ja liikkuvuusmahdollisuuksien tarjoaminen on tärkeää kansainvälisyys- ja globaalikasvatuksen laadun varmistamiseksi ja toteuttamiseksi. Kansainvälisten ohjelmien avulla luodaan ammatillisia verkostoja Euroopassa ja tuodaan uusia näkökulmia opetukseen. Liikkuvuusohjelmien kautta saadaan käyttöön uusia teknologioita ja innovatiivisia opetusmenetelmiä muista maista. Näiden ohjelmien avulla voidaan myös luoda kontakteja eri puolilla maailmaa toimiviin organisaatioihin, mikä helpottaa uusien yhteistyömahdollisuuksien syntymistä.

Tämä kansainvälisyysstrategia ohjaa ja yhdenmukaistaa kansainvälisyystoimintaa ja globaalikasvatusta osana opetussuunnitelmaa kunnan kaikissa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen yksiköissä ja tarjoaa lapsille ja nuorille tasavertaiset valmiudet osallistua kestävään kansainvälisyyteen. Kansainvälisyyspolussa kuvataan kunnan kansainvälisyyskasvatusta varhaiskasvatuksessa, esi- ja alkuopetuksessa, vuosiluokilla 3–6 sekä vuosiluokilla 7–9. Kansainvälisyyskasvatusta alkaa paikallisen ja lähialueiden kulttuurin ja kotikansainvälisyyden tuntemuksesta ja oppilaiden kasvaessa se etenee kansalliseen kansainvälisyyteen ja aina kansainväliseen liikkuvuuteen asti.

3. Kansainvälisyysuunnitelman kytkös varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmiin

Opetussuunnitelman perusteet korostavat kansainvälisyyden ja kulttuurisen moninaisuuden merkitystä opetuksessa ja oppimisessa. Kansainvälisyys ja kulttuurinen rikkaus ovat keskeinen osa perusopetuksen arvopohjaa ja koulujen toimintakulttuuria. Siuntion esi- ja perusopetuksessa painotetaan oppilaiden osallisuutta ja tarjotaan mahdollisuuksien mukaan kokemuksia kansainvälisestä yhteistyöstä.

Koulu oppivana yhteisönä toimii osana kulttuurisesti monimuotoista yhteiskuntaa, jossa paikallinen ja globaali limittyvät. Erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Oppivassa yhteisössä kotikansainvälisyys on tärkeä voimavara, ja yhteisö arvostaa sekä hyödyntää kulttuuriperintöä, kansalliskieliä ja moninaisuutta.

Opetussuunnitelman mukaan perusopetuksen kulttuuritehtävänä on edistää kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-

identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa. Kansainvälisyys on osa laaja-alaista osaamista ja sisältyy eri oppiaineisiin. Monikulttuurisuus ja globaalikasvatus valmistavat oppilaita toimimaan maailmankansalaisina ja rakentamaan kestävää tulevaisuutta.

Koulutyössä painotetaan eettistä toimintaa, mielipiteen ilmaisua ja empatiaa. Oppilaita ohjataan asettumaan toisen asemaan ja tarkastelemaan asioita ja tilanteita eri näkökulmista. Koulutyössä edistetään suunnitelmallisesti ihmisoikeuksien, erityisesti lapsen oikeuksien tuntemista ja arvostamista sekä niiden mukaista toimintaa. Kunnioitusta ja luottamusta muita ihmisryhmiä ja kansoja kohtaan vahvistetaan kaikessa toiminnassa, myös kansainvälistä yhteistyötä tehden. Opetuksessa seurataan ajankohtaisia tapahtumia ja ilmiöitä lähiympäristössä ja muualla maailmassa. Työtapoja valittaessa otetaan huomioon oppilaiden elämismaailma, kansainvälisyys ja yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa. Opetuksessa annetaan aikaa oppilaiden ajattelulle, luovuudelle ja toiminnalle.

Myös varhaiskasvatussuunnitelma painottaa arvoja ja asenteita, jotka tukevat kansainvälisyyttä ja auttavat lapsia kasvamaan avoimiksi yksilöiksi, jotka arvostavat ja ymmärtävät kulttuurista moninaisuutta. Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään erityistä huomiota lasten kielitietoisuuden kehittämiseen. Lapsia kannustetaan arvostamaan sekä omaa äidinkieltä että muita kieliä.

Kansainvälisyyskasvatuksessa painotetaan arvoja, jotka auttavat lapsia tuntemaan ja ymmärtämään sekä omaa että muita kulttuureja. Tavoitteena on myös kehittää valmiuksia kulttuurienväliseen vuorovaikutukseen, kansainvälisyyteen ja kestäväen elämäntavan omaksumiseen. Kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman periaatteita noudattaen varhaiskasvatuksen ja peruskoulujen yksikköjen toiminnassa on tärkeää varmistaa, että kaikilla oppilailla on yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua kansainväliseen toimintaan ja sen suunnitteluun omien edellytystensä mukaisesti. Tämä toteutetaan tuomalla kansainvälisyys osaksi koulujen arkea. Koulujen hankkeisiin osallistuvat oppilaat ja henkilökunta valitaan läpinäkyvästi ja tasa-arvoperiaatteita noudattaen.

4. Siuntion kansainvälisyyspolun visio, tavoitteet ja vaikutukset

Visio

Kansainvälisyyskasvatuksen avulla siuntiolaisista lapsista kasvaa omaa kieltään, kulttuuriperintöään ja historiaansa arvostavia kansalaisia. Vahva itsetuntemus ja omien juurien arvostus luovat pohjan muiden kulttuurien ja ihmisten kunnioittamiselle. Lapsista kehittyvät kulttuurisensitiivisiä maailmankansalaisia, jotka ymmärtävät ja arvostavat eri taustoista tulevia ihmisiä. Ennakkoluulot eri kulttuuritaustan omaaviin ihmisiin vähentyvät.

Kohtaamiset ja vuorovaikutus ovat kunnioittavia ja arvostavia, mikä edistää lasten sosiaalisten taitojen kehittymistä.

Tavoitteet

- Suunnitelma tukee kansainvälisyyskasvatuksen toteutumista yhdenvertaisesti
 - Erilaiset kansainvälisyyden toimintatavat mahdollistavat kaikille lapsille ja oppilaille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua kansainvälisyystoimintaan. Verkostoituminen kotimaisten ja ulkomaisten toimijoiden kanssa on keskeinen osa kansainvälistymistä.
- Kielten ja kulttuurien arvostuksen vahvistaminen
 - Kaikkia kunnassa puhuttuja kieliä arvostetaan ja ne tuodaan näkyviksi varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toiminnassa esimerkiksi teemapäivien kautta. Monikulttuurisuus ja eri kielet ovat esillä kirjastossa, koulussa ja kuntalaisille suunnatussa toiminnassa. Huoltajia kannustetaan osallistumaan teemapäiviin ja avoimien ovien päiviin.
- Kulttuurinen ymmärryksen edistäminen
 - Laaja-alaiset kulttuuriseen ymmärrykseen liittyvät tavoitteet näkyvät koko kunnan kasvatus- ja opetustoiminnassa. Oppilaat ja koulun henkilökunta oppivat toimimaan ennakkoluulottomasti eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa. Muista kulttuureista tulevat vieraat toivotetaan tervetulleiksi, ja monikulttuurisuus, kansainvälisyys ja eri maihin tutustuminen ovat osa kasvatusta ja opetusta.
- Kielten opetuksen kehittäminen
 - Kunnassa arvostetaan kielten opetusta ja suullisen kielitaidon kehittämistä. Oppilaita rohkaistaan käyttämään kieltä aktiivisesti jo opintojen alusta alkaen. Toiminnalliset opetusmenetelmät ja ulko-opetuksen lisääminen tukevat tätä tavoitetta. Digitaalista yhteistyötä toteutetaan eri oppiaineiden tunneilla.
- Kansallisten ja kansainvälisten kokemusten lisääminen
 - Mahdollisuuksien mukaan oppilaille järjestetään opintoretkeä sekä kotimaassa että ulkomailla. Osallistuminen projekteihin harjaannuttaa oppilaita toimimaan eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa ja antaa varmuutta toimia vieraalla kielellä.
- Koko kunta osallistuu aktiivisesti kansainvälisyystoimintaan
 - Tiedottamista kansainvälisestä toiminnasta kehitetään niin, että se tavoittaa kaikki siuntiolaiset ja kunnassa työskentelevät.

Vaikutukset

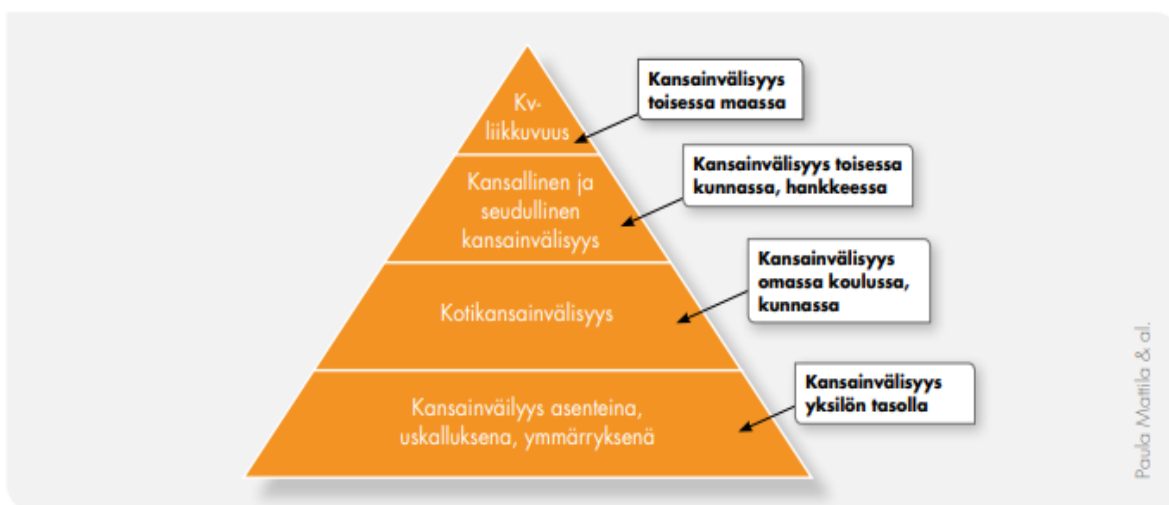
- Suunnitelma tukee lasten ja nuorten kokonaisvaltaista kehitystä sekä vahvistaa koulu yhteisön hyvinvointia. Sen vaikutukset näkyvät yksilö-, yhteisö- ja yhteiskuntatasolla.
- Suunnitelma lisää lasten ja nuorten kokemusta osallisuudesta ja vahvistaa heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan tarjoamalla merkityksellisiä kokemuksia ja mahdollisuuksia vaikuttaa.
- Lapsista ja nuorista kasvaa kulttuurisensitiivisiä maailmankansalaisia, jotka ymmärtävät ja arvostavat erilaisia ihmisiä, kieliä ja taustoja. Ymmärrys eri kulttuureista lisääntyy ja ennakkoluulot vähenevät.
- Kansainvälisyystoiminta tukee yhteisöllisen toimintakulttuurin rakentumista ja parantaa kouluviihtyvyyttä vahvistamalla yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- Oppilaat ja henkilöstö saavat arvokasta kokemusta kansallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä, mikä kehittää heidän vuorovaikutus- ja sosiaalisia taitojaan kunnioittavan ja arvostavan kohtaamisen kautta.
- Ymmärrys eri taustoista tulevia ihmisiä kohtaan kasvaa ja ennakkoluulot vähenevät
- Kaikkia kunnassa puhuttuja kieliä ja kulttuureja arvostetaan ja ne tuodaan näkyviksi koulun ja kunnan arjessa.

5. Kansainvälinen toiminta Siuntion kunnassa

Siuntion kunnassa kansainvälinen toiminta on yhdenvertaisesti kaikkien yksikköjen lasten, oppilaiden ja henkilöstön hyödynnettävissä. Yksikköjen henkilöstö tukee lasten ja nuorten kansainvälisen osaamisen kehittymistä. Kansainvälisen toiminnan suunnittelussa hyödynnetään Opetushallituksen Paula Mattilan ja CIMOn laatimaa pyramidimallia (kuvio 1), jossa tasojen koko kuvastaa toimintaan osallistuvien määrää. Toiminta etenee yksilötasolta laajempaan kansainväliseen liikkuvuuteen asti.

Kuvio: Koulujen kansainvälisyyden tasot voidaan esittää kolmiona, jossa tasojen koko rinnastuu toimintaan osallistuvien määrään

Kuvio 1. Yksikköjen kansainvälisyyden tasot. Lähde: Opetushallitus & CIMO (2013), Kotikansainvälisyys – kansainvälisyystaitoja kaikille.

5.1 Kansainvälisyys asenteina, uskalluksena, ymmärryksenä

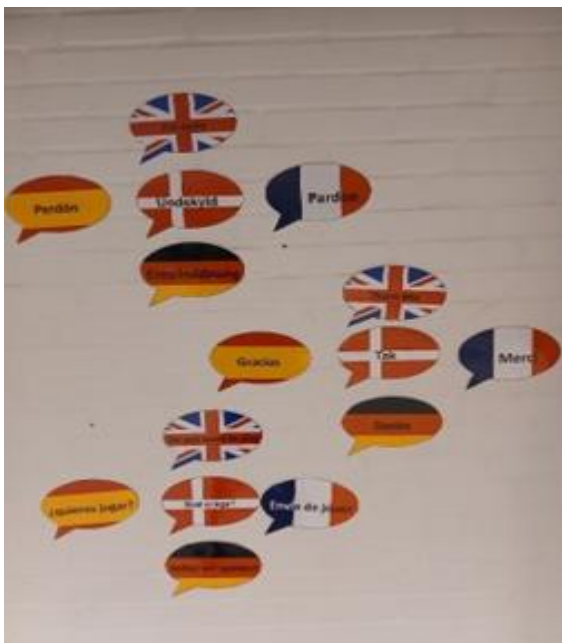
Kansainvälisyyden ensimmäinen taso koskee kaikkia kunnan lapsia ja nuoria ja koko henkilöstöä. Kansainvälisyys ei tarkoita ainoastaan matkustamista tai kielten opiskelua – se on ennen kaikkea tapa suhtautua maailmaan. Se näkyy avoimuutena erilaisille näkökulmille, haluna ymmärtää muita kulttuureja ja rohkeutena kohdata uutta ja tuntematonta. Kansainvälisyys alkaa yksilön sisältä: se on asennetta, joka rakentuu uteliaisuudesta, empatiasta ja kunnioituksesta erilaisuutta kohtaan.

Varhaiskasvatustalain (540/2018 § 3) mukaan jokaisella lapsella on oikeus saada valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa. Varhaiskasvatuksessa kansainvälisyys rakentuu arjen pienistä teoista, kohtaamisista ja asenteista. Se näkyy lasten kanssa käytävissä keskusteluissa, monipuolisessa materiaalissa, satujen ja leikkien kautta sekä siinä, miten

erilaisuutta kohdataan ja arvostetaan. Pienille lapsille kansainvälisyys merkitsee usein ensimmäisiä kokemuksia monikulttuurisuudesta – esimerkiksi ryhmässä olevien eri kieli- ja kulttuuritaustojen kautta. Avoimuus, uteliaisuus ja empatia ovat taitoja, joita voidaan tukea jo varhaisessa iässä. Lapsia rohkaistaan kysymään, ihmettelemään ja tutustumaan maailmaan turvallisessa ympäristössä. Tässä varhaiskasvatuksen henkilöstö toimiikin tärkeänä esimerkkinä: heidän asenteensa, sanavalintansa ja toimintatapansa luovat perustan sille, millaiseksi lapsen käsitys maailmasta ja muista ihmisistä muodostuu. Kansainvälisyys varhaiskasvatuksessa onkin ennen kaikkea kasvatusta avoimuuteen, rohkeuteen ja ymmärrykseen.

Kouluyhteisössä tämä tarkoittaa sitä, että jokainen oppilas ja opettaja voi olla osa kansainvälisyyttä, riippumatta siitä, osallistuuko ulkomaanvaihtoon tai kansainvälisiin projekteihin. Kansainvälisyys voi ilmetä arjen vuorovaikutuksessa, monikulttuurisessa oppimisympäristössä tai globaalien ilmiöiden käsittelyssä opetuksessa. Se on myös valmiutta toimia vastuullisesti ja rakentavasti osana globaalia yhteisöä.

Kansainvälisyys on olennainen osa koulun kasvatustehtävää ja näkyy opetussuunnitelman mukaisesti kaikissa oppiaineissa. Se ilmenee muun muassa avoimina asenteina, kulttuurien ymmärtämisenä ja haluna kohdata erilaisuutta. Kouluissa toteutettava Vihreä lippu -toiminta tukee oppilaiden kasvua vastuullisiksi maailmankansalaisiksi kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Ohjelma lisää myös tietoisuutta globaaleista kysymyksistä ja vahvistaa oppilaiden valmiuksia toimia kansainvälisessä yhteisössä.

5.2 Kotikansainvälisyys

Kotikansainvälisyydellä tarkoitetaan kansainvälisyyden tuomista osaksi varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen yksikköjen arkea ja yhteisöä paikallisella tasolla.

Kotikansainvälisyys on yksikön omissa tiloissa tai lähiympäristössä tapahtuvaa kansainvälisyyden kokemista ja oppimista. Se edistää kulttuurien välistä ymmärrystä ja vuorovaikutusta ilman, että tarvitsee matkustaa ulkomaille. Se tuo globaalin maailman lähelle ja tekee kansainvälisyydestä saavutettavaa kaikille lapsille ja nuorille.

Käytännössä kotikansainvälisyys voi näkyä yksiköissä monin tavoin:

- monikulttuuristen perheiden ja lasten mukana tuomana kieli- ja kulttuuririkkauteena,
- kansainvälisten teemojen käsittelynä opetuksessa ja projekteissa,
- yhteistyönä kansainvälisten vierailijoiden tai kumppanikoulujen kanssa,
- ruokakulttuureihin, laulutilaisuuksiin, juhliin ja tarinoihin tutustumisena arjen toiminnassa.

Kunnan tapahtumat ja yksiköiden arki voivat tuoda esiin eri kulttuurien perinteitä ja juhlia. Myös yksiköiden välinen yhteistyö rikastuttaa toimintaa – yhteiset projektit, joissa lapset tutustuvat eri kulttuureihin leikkien, laulujen ja tarinoiden kautta, luovat pohjan avoimelle ja moniarvoiselle maailmankatsomukselle. Myös tieto- ja viestintäteknologia tarjoaa mahdollisuuksia kotikansainvälisyyteen. Virtuaalinen yhteistyö esimerkiksi eTwinning-alustan kautta mahdollistaa yhteydenpidon toisiin maihin kirjeenvaihdon, videopuheluiden ja yhteisten projektien muodossa.

Varhaiskasvatuksessa kotikansainvälisyys tarkoittaa kansainvälisyyden tuomista osaksi arkea tutustumalla eri kulttuureihin omassa ryhmässä tai päiväkotiyhteisössä. Ryhmän lasten kielet ja kulttuuritaustat tarjoavat luontevan lähtökohdan moninaisuuden käsittelyyn.

Kulttuureihin tutustutaan esimerkiksi laulujen, leikkien, tervehdyksien, juhlien ja tapojen kautta. Erityisesti silloin, kun ryhmässä on lapsia eri maista, juhlapäivien ja perinteiden huomioiminen tukee lasten kulttuurista ymmärrystä ja arvostusta.

Varhaiskasvatuksessa voidaan toteuttaa kielikylpyjä, jolloin lapset oppivat vieraita kieliä leikin ja arjen toiminnan kautta. Kirjat, pelit ja oppimateriaalit ovat saatavilla useilla eri kielillä, mikä tukee monikielisten lasten oppimista ja auttaa muita lapsia tutustumaan uusiin kieliin.

Varhaiskasvatus osallistuu kasvavassa määrin kansainvälisiin hankkeisiin, kuten Erasmus-projekteihin, joissa lapset ja opettajat vaihtavat kokemuksia ja oppivat uusia asioita muiden maiden päiväkotien arjesta. Videoyhteyksien avulla lapset ja henkilöstö voivat olla yhteydessä eri maiden päiväkoteihin ja samalla oppivat heidän arjestaan ja kulttuuristaan. eTwinning-alustaa voidaan käyttää luodakseen yhteyksiä muihin päiväkoteihin tai kouluihin ja toteuttaakseen yhteisiä projekteja. Näin lapset pääsevät osaksi laajempaa kansainvälistä yhteisöä turvallisesti ja helposti.

Kotikansainvälisyyteen kuuluu myös vieraiden vastaanottaminen. Päiväkodit ja koulut voivat ottaa vastaan työnvarjostajia ja vierailijoita eri maista. Vierailijat, niin kotimaasta kuin ulkomailta, tuovat mukanaan uusia näkemyksiä ja toimintamalleja sekä tarjoavat konkreettisia kohtaamisia, jotka syventävät lasten ja nuorten ymmärrystä erilaisista tavoista elää, toimia ja ajatella. Tällaiset kohtaamiset rikastuttavat arkea ja luovat aitoja mahdollisuuksia kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen. Vierailujen yhteydessä voidaan järjestää yhteisiä tilaisuuksia, joissa koko yhteisö pääsee tutustumaan vieraisiin ja heidän kulttuuritaustaansa. Tämä lisää osallisuutta ja varmistaa, että kansainvälisyys ei jää vain yksittäisten ryhmien kokemukseksi. Oppilaille voidaan tarjota mahdollisuus osallistua vierailijoiden kanssa yhteisiin oppitunteihin, työpajoihin tai projekteihin, jolloin kansainvälisyys kytkeytyy luontevasti osaksi oppimista.

5.3 Kansallinen ja seudullinen kansainvälisyys

Kansallinen ja seudullinen kansainvälisyys tarkoittaa kansainvälisyyden kokemista ja oppimista oman maan tai lähialueen sisällä. Se tarjoaa mahdollisuuden tutustua monikulttuurisuuteen ja globaaleihin ilmiöihin ilman ulkomaille matkustamista. Toiminta voi sisältää yhteistyötä paikallisten yritysten, yhdistysten ja muiden kuntien kanssa sekä osallistumista alueellisiin tai valtakunnallisiin verkostoihin ja hankkeisiin.

Käytännössä kansallinen ja seudullinen kansainvälisyys voi toteutua esimerkiksi:

- projekteina ja tapahtumina, joissa käsitellään kansainvälisiä teemoja,
- opintoretkien ja vierailujen muodossa kulttuurikeskuksiin, kielikouluihin tai monikulttuurisiin oppilaitoksiin,
- yhteistyönä kansainvälisten avustusjärjestöjen tai muiden globaalien toimijoiden kanssa,
- opettaja- ja oppilasvaihtoina kotimaan sisällä.

Tällainen toiminta tukee alueellista verkostoitumista ja osaamisen jakamista. Opettajien ja kasvattajien välinen yhteistyö eri kunnissa tuo uusia näkökulmia ja hyviä käytänteitä omaan työhön. Samalla se vahvistaa lasten ja nuorten valmiuksia toimia osana moninaista yhteiskuntaa - sekä Suomessa että kansainvälisesti.

Kansallinen ja seudullinen kansainvälisyys toimii myös luontevana jatkumona kotikansainvälisyydelle ja valmistaa oppijoita mahdollisiin kansainvälisiin liikkuvuusjaksoihin tulevaisuudessa.

5.4 Kansainvälinen liikkuvuus

Kansainvälinen liikkuvuus tarkoittaa oppijoiden ja henkilöstön osallistumista kansainväliseen toimintaan toisessa maassa. Se voi toteutua esimerkiksi opiskelijavaihdon, opettajavaihdon, työnvarjostuksen, leirikoulujen tai kansainvälisten koulutus- ja kehittämishankkeiden muodossa. Liikkuvuus tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden oppia uutta, kehittää kielitaitoa ja kulttuurista ymmärrystä sekä vahvistaa globaaleja valmiuksia.

Siuntion kunnan sivistysosastolla kansainvälisyystoiminta on ottanut merkittäviä edistysaskeleita Erasmus+-akkreditoinnin myötä. Erasmus+-rahoituksen avulla toteutetaan sekä yksilö- että oppilasryhmäliikkuvuuksia kunnan Erasmus+-suunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Oppilaat voivat osallistua liikkuvuusjaksoihin tai projekteihin, ja henkilöstölle tarjoutuu mahdollisuus koulutuksiin ja työnvarjostusjaksoihin ulkomailla. Liikkuvuusten toteutuminen riippuu aina vuosittaisesta myönnetystä rahoituksesta ja yhteistyökoulujen suunnitelmista.

Oppilaille kansainvälinen liikkuvuus avaa ovia uusiin kokemuksiin ja näkökulmiin. Ulkomailla vietetty aika kehittää itsenäisyyttä, vuorovaikutustaitoja ja kykyä toimia monikulttuurisessa ympäristössä. Samalla se tukee oppimista ja motivoi kielten opiskeluun. Henkilöstölle liikkuvuus tarjoaa mahdollisuuden ammatilliseen kehittymiseen, uusien pedagogisten menetelmien oppimiseen ja kansainvälisten verkostojen rakentamiseen. Esimerkiksi koulutukset, job shadowing -jaksot ja opettajavaihdot tuovat uusia näkökulmia ja ideoita koko työyhteisön käyttöön.

Kansainvälinen liikkuvuus edellyttää huolellista suunnittelua, selkeitä tavoitteita ja toimivaa tukea. On tärkeää, että liikkuvuusjaksojen opit ja kokemukset jaetaan koko yhteisön hyödyksi. Liikkuvuus on osa laajempaa kansainvälisyysstrategiaa, jossa se täydentää kotikansainvälisyyttä ja kansallista yhteistyötä. Kansainvälinen liikkuvuus ei ole vain matka toiseen maahan – se on matka kohti avarakatseisuutta, ymmärrystä ja yhteistä tulevaisuutta.

6. Kansainvälisyyskasvatuksen toteutus eri ikäryhmissä

Siuntion kunnan kansainvälisyyskasvatuksen keskiössä on ohjata oppijaa kasvamaan maailmankansalaiseksi. Kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yksiköissä korostetaan kiinnostusta kielten oppimiseen ja tuodaan vieraat kielet sekä kulttuurit monipuolisesti näkyviksi. Kaikille lapsille ja nuorille tarjotaan yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua kansainvälisiin toimintoihin ja projekteihin. Kansainvälisen yhteistyön ja toiminnan kautta huomioidaan kestävä kehityksen tavoitteet, hyödynnetään monipuolisia digitaalisia menetelmiä ja vahvistetaan lasten ja nuorten ympäristötietoisuutta, suvaitsevaisuutta sekä valmiuksia osallistua aktiiviseen vaikuttamiseen kansainvälisessä maailmassa.

Kansainvälisyyspolussa kuvataan, miten kunnan kansainvälisyyskasvatusta voidaan toteuttaa Siuntion kunnan varhaiskasvatuksessa, esi- ja alkuopetuksessa, vuosiluokilla 3–6 sekä vuosiluokilla 7–9. Kansainvälisyyskasvatus alkaa paikallisen ja lähialueiden kulttuurin ja kotikansainvälisyyden tuntemuksesta ja oppilaiden kasvaessa se etenee kansalliseen kansainvälisyyteen, aina kansainväliseen liikkuvuuteen asti.

6.1 Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikasvatus

Ehdotuksia ja ideoita toimintaan	Esimerkki toimintatavasta
Kieliin ja kulttuureihin tutustuminen mm. osallistumalla vuosittain teemapäiviin/-viikkoihin ja toteutetaan ystävyystoimintaa	Ystävyyspäiväkoti toisessa maassa, yhteiset lauluhetket, valokuvien ja kirjeiden vaihto
Ryhmässä olevien kielten ja kulttuurien hyödyntäminen ja näkyväksi tekeminen osana toimintaa	Yhteisymmärryksen viikon toteutus
Tavoitteellinen kielirikasteinen kasvatus	Hyödyntämällä kunnassa laadittuja oppaita kielirikasteisen kasvatuksen tukemiseen
Katsomuskasvatuksen avulla edistetään keskinäistä kunnioitusta ja ymmärrystä eri katsomuksia kohtaan	Hyödynnetään kumppanuuden koreja

Maantieteellinen ja kulttuurinen ymmärrys	Lasten ymmärryksen kehittäminen sijainneista ja kulttuurisista yhteyksistä. Karttojen avulla tutkitaan esim. omaa ja ystävyyspäiväkodin sijaintia
---	---

6.2 Esi- ja alkuopetuksen kieli- ja kulttuurikasvatus

Ehdotuksia ja ideoita toimintaan	Esimerkki toimintatavasta
Tutustutaan esi- ja perusopetuksessa puhuttuihin kieliin ja kulttuureihin	Kuukauden kieli, teemapäivät, vierailijat, aamunavaukset, koulun info-TV
Kansainvälisyyskasvatusta ja lasten oikeuksien oppimista	Unicef-kävely tai muu toiminnallinen tapa oppia
Tavoitteellinen kielirikasteinen kasvatus	Kielten integrointi arjen toimintaan Luonnossa tapahtuva kielirikasteinen oppimiskokemus esim. kielirikasteinen luonto- ja tonttupolku
eTwinning-yhteistyö (Opetushallituksen suosittelema yhteistyömuoto)	Kansainvälisiä yhteistyöprojekteja ja viestintää muiden maiden koulujen kanssa
Maantieteellinen ja kulttuurinen ymmärrys	Oppilaiden ymmärryksen kehittäminen sijainneista ja kulttuurisista yhteyksistä. Karttojen avulla tutkitaan esim. omaa ja ystävyyspäiväkodin sijaintia
Kulttuurien kohtaaminen taiteen kautta	Konsertti- ja teatteriesitykset koululla

6.3 Vuosiluokat 3–6: Kieli- ja kulttuurikasvatus

Ehdotuksia ja ideoita toimintaan	Esimerkki toimintatavasta
Oppilaat tutustuvat koulussa puhuttuihin kieliin erilaisten tapahtumien kautta	Teemapäivät, kieliesittelyt, oppilaiden esitykset
Oppilaat tutustuvat paikalliseen kulttuuriin ja historiaan kielirikasteisesti	Kielirikasteinen retki kulttuurikohteeseen, retki Siuntiossa tai Länsi-Uudellamaalla, ruotsin kieli ja historia
eTwinning-yhteistyö (Opetushallituksen suosittelema yhteistyömuoto)	Kansainvälisiä yhteistyöprojekteja ja viestintää muiden maiden koulujen kanssa, digitaaliset projektit, videotervehdykset, sähköpostikirjeenvaihto
Maantieteellinen ja kulttuurinen ymmärrys	Oppilaiden ymmärryksen kehittäminen sijainneista ja kulttuurisista yhteyksistä. Karttojen avulla tutkitaan esim. oman ja ystävyyskoulun sijaintia
Kulttuurien kohtaaminen taiteen kautta	Konsertti- ja teatteriesitykset koululla
Osallistutaan globaaliin hyväntekeväisyystoimintaan ja opitaan lasten oikeuksista	Unicef-kävely tai muu toiminnallinen tapa oppia
Koululla järjestetään kansainvälisiä kulttuuritapahtumia	Konsertti- ja teatteriesitykset, vierailijat eri maista
Oppilaat voivat osallistua kansainvälisiin vaihtoihin tai vierailuihin	Mahdolliset oppilasryhmäliikkuvuudet 6.-luokkalaisille. Mahdolliset vierailut ystävyyskouluihin tai leirikoulut ulkomailla

Oppilaat toimivat kansainvälisyyden edistäjinä koulussa

KV-agenttitoiminta. KV-agentit järjestävät tapahtumia ja esittelevät kulttuureja.

Kielet –ja kulttuuri –valinnaisaine

Oppilaat tutustuvat eri kieliin ja kulttuureihin valinnaisessa oppiaineessa

6.4 Vuosiluokat 7–9: Kieli- ja kulttuurikasvatus

Ehdotuksia ja ideoita toimintaan

Esimerkki toimintatavasta

Kansainvälisyyskasvatuksen ja globaalikasvatuksen teemoihin tutustuminen. Oppilaat tutustuvat koulussa puhuttuihin kieliin erilaisten tapahtumien kautta

(KV)-teemapäivät, kieliesittelyt, oppilaiden esitykset, työpajat

Oppilaat tutustuvat paikalliseen kulttuuriin ja historiaan kielirikasteisesti

Kielirikasteinen retki kulttuurikohteeseen, retki Siuntiossa tai Länsi-Uudellamaalla, ruotsin kieli ja historia

eTwinning-yhteistyö (Opetushallituksen suosittelema yhteistyömuoto)

Kansainvälisiä yhteistyöprojekteja ja viestintää muiden maiden koulujen kanssa, digitaaliset projektit, videotervehdykset, sähköpostikirjeenvaihto

Maantieteellinen ja kulttuurinen ymmärrys

Oppilaiden ymmärryksen kehittäminen sijainneista ja kulttuurisista yhteyksistä.

Kulttuurien kohtaaminen taiteen kautta

Koululla järjestetään kulttuuritapahtumia tai konsertti- ja teatteriesityksiä

Osallistutaan globaaliin hyväntekeväisyystoimintaan ja opitaan lasten oikeuksista

Unicef-kävely tai muu toiminnallinen tapa oppia.

Oppilaiden osallistuminen kansainvälisiin vaihtoihin, vierailuihin ja Erasmus+-projekteihin	Mahdolliset oppilasryhmäliikkuvuudet 6.-luokkalaisille. Mahdolliset vierailut ystävyyskouluihin tai leirikoulut ulkomailla
Oppilaat toimivat kansainvälisyyden edistäjinä koulussa	KV-agenttitoiminta. KV-agentit järjestävät tapahtumia ja esittelevät kulttuureja.
Asiantuntijavierailut kansainvälisistä organisaatioista	Kohtaamisia kansainvälisten opiskelijoiden ja taiteilijoiden kanssa. Kansainväliset vierailijat. Erasmus+ opiskelijat, kielilähettiläsvierailut
Kulttuurikeskusvierailut. Tutustuminen eri maiden kulttuureihin pääkaupunkiseudun kulttuurikeskuksissa	Esimerkiksi Goethe Institut, Institut Français, Nordens Institut i Finland
Kansainvälisyys -valinnaisaine	Kansainvälisyys-valinnaisaine tarjolla 9.-luokkalaisille

7. Seuranta ja arviointi

Kansainvälisyysstrategian toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti osana kunnan kasvatuksen ja koulutuksen laadunhallintaa. Kansainvälisyyspolku päivitetään joka toinen vuosi tai tarvittaessa, esimerkiksi silloin kun rahoituksessa tai opetussuunnitelmassa tapahtuu merkittäviä muutoksia. Päivityksestä vastaa kunnan sivistysosaston kansainvälisyystiimi.

Arviointia kerätään monipuolisesti sekä määrällisin että laadullisin menetelmin. Palautetta saadaan muun muassa:

- oppilailta, huoltajilta ja henkilökunnalta vapaamuotoisten palautteiden ja kyselyjen kautta
- oppilaskuntien kokouksista, joissa käsitellään kansainvälisyystoimintaa ja sen vaikutuksia
- fyysisiin liikkuvuuksiin osallistuneiden raportit ja palautteet

Seurantaa tukevat myös konkreettiset mittarit, kuten:

- kansainväliseen toimintaan osallistuneiden opettajien ja oppilaiden määrä
- fyysisten liikkuvuuksien lukumäärä (esim. hyväksytyt Erasmus+ -hakemukset ja toteutuneet hankkeet)
- virtuaalisten liikkuvuuksien toteutuminen
- yksikköjen kansainväliset tapahtumat
- kansainvälisten vierailijoiden määrät
- maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kielten ja kulttuurien näkyvyys koulun arjessa ja juhlissa (esim. päivänavaukset, teemapäivät)
- opettajien kansainväliset koulutukset, kuten kurssit ja työnvarjostus -jaksot
- oppilasryhmien liikkuvuudet ja niihin liittyvät kokemukset

Kunnan tasolla kansainvälisyystoiminnan edistymistä seurataan ja arvioidaan vuosittain. Toiminnan vaikuttavuutta mitataan sekä tilastollisesti että laadullisesti, ja erityisesti kansainvälisten projektien toteutumista seurataan Opetushallituksen Beneficiary Module -järjestelmän kautta. Projektien rahoittajille laaditaan raportit heidän antamiensa ohjeiden mukaisesti.

Seurannan ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään kansainvälisyysstrategian jatkuvassa kehittämisessä, toiminnan suunnittelussa sekä rahoituksen tarkoituksenmukaisessa kohdentamisessa. Strategia esitellään myös sivistyslautakunnalle, mikä mahdollistaa strategian jatkuvan kehittämisen yhdessä päättäjien kanssa. Lisäksi strategia pidetään laajasti kuntalaisten nähtävillä, esimerkiksi kunnan verkkosivuilla, jotta kansainvälisyyskasvatuksen tavoitteet ja toimenpiteet ovat avoimesti kaikkien saatavilla.

Kansainvälisyys on osa laadukasta kasvatusta ja koulutusta – se avaa ovia maailmaan, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja tukee jokaisen oppijan kasvua monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Tämä strategia toimii tiekarttana, joka ohjaa Siuntion varhaiskasvatuksen ja koulujen kansainvälisyystoimintaa kohti yhä vaikuttavampaa, osallistavampaa ja kestäväää tulevaisuutta.

Strategian onnistunut toteutus edellyttää yhteistyötä, avoimuutta ja jatkuvaa kehittämistä. Jokainen kasvattaja, opettaja, oppilas ja huoltaja on tärkeä osa tätä yhteistä matkaa. Kansainvälisyys ei ole vain yksittäisiä projekteja – se on asenne, joka näkyy arjessa, valinnoissa ja kohtaamisissa. Yhdessä rakennamme oppimisympäristöjä, joissa kieli- ja kulttuuritietoisuus, osallisuus ja globaali vastuu ovat luonnollinen osa oppimista ja kasvua.

Oheismateriaalia yksikköjen käyttöön

SPR rasisminvastaista materiaalia

[Näin me toimimme rasismia vastaan — toimintaohjeet kouluille \(sroppimateriaalit.fi\)](#)

[Yhdenvertaisuusvisa nuoremmille oppilaille \(sroppimateriaalit.fi\)](#)

Draamatyöpaja

[Draamatyöpaja Näkymätön kasvi \(sroppimateriaalit.fi\)](#)

EU-aiheisia pelejä kaikenikäisille

https://learning-corner.learning.europa.eu/index_fi

Kansainvälisyys- ja globaalikasvatus Suomessa

[Valmiit vinkkireput - Globaalikasvatus](#)

[Tervetuloa opettajien materiaalipankkiin - Rauhankasvatusinstituutti](#)

[Globaalikasvatus - Fida > tilaa kouluvierailu](#)

[Kansainvälisyys- ja globaalikasvatuksen linkkivinkkipankki | Library of Open Educational Resources | Finna.fi](#)

<https://kulttuurinvuosikello2.fi/teemat/kansainvalisyys/>

Plan International

www.globaalikoulu.net (Plan International) > tilaa kouluvierailu > materiaalipankki

<https://plan.fi/materiaalit/kaiken-maailman-leikit-ideapakka/>

Oulusta maailmalle

<https://www.ouka.fi/oulusta-maailmalle/kotikansainvalisyys>

Nuorten akatemia

<https://nuortenakatemia.fi/opettajille-ohjaajille/oppimispelit-ja-kouluvierailut/>

Eetti

<https://eetti.fi/oppimateriaalit/kestavan-kaupungin-rakentajat-lautapeli/>

Kierrätyskeskus

<https://peda.net/jyvaskyla/kieku/kansainvalisyyskasvatus/kansainvalisyyskasvatus-linkkeja-ja-opetusmateriaalia/kierratyskeskus-opetusmateriaalit-kestavaan-kasvatukseen-var>

Kansainvälisyysstrategian laatimisen apuna käytetty materiaali ja liitteet

Opetushallitus: Mitä on koulujen kansainvälisyys?

[Mitä on koulujen kansainvälisyys? | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

Siuntion kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opetussuunnitelma/1108181/perusopetus/tiedot>

Siuntion kunnan varhaiskasvatussuunnitelma

[Siuntion varhaiskasvatussuunnitelma 2022 - ePerusteet](#)

Siuntion kunnan esiopetussuunnitelma

[Siuntion kunnan esiopetusopetussuunnitelma 1.8.2025 - ePerusteet](#)

Liitteet

Siuntion kunnan kuntastrategia

[PowerPoint-esitys](#)

Siuntion kunnan varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen kielipolku 1.8.2020 alkaen [SIUNTION KASVATUKSEN JA OPETUKSEN KIELIPOLKU_020620-1.pdf](#)

Siuntion kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2024–2027

[Microsoft Word - Siuntion kunnan tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2024-2027 FI](#)

Siuntion kulttuuripolku 2025

[Microsoft Word - kulttuuripolku 2025 fi](#)